

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه علمیه فاطمیه (سلام الله عليها) شهرستان نهبندان

عنوان تحقیق

نقش طلاب در پیشگیری ومقابله با آسیب های روابط زوجین

استاد راهنما:

سر کار خانم عالیہ قاسمی

مولفان :

تکتم رحمتی، مہری رضوانی راد، فرشته میرزایی، محبوبہ حق دوست

پاییز ۹۶

چکیده

موضوع تحقیق حاضر نقش طلاب در پیشگیری و مقابله با آسیب های روابط زوجین است.

در خانواده زوجین نقشی اساسی در بقاء و تنزل خانواده دارد و از آنجایی که ریشه اکثر ناهنجاری های رفتاری، عاطفی، اجتماعی و اخلاقی افراد یک جامعه از خانواده بحرانی سرچشمه می گیرد و آسیب ها و ستیزه های خانوادگی گاه در اثر روابط ناصحیح زوجین ناشی می شود؛ که موجب ایجاد آسیب هایی از جمله تغییر ماهیت مهریه، تغییر جایگاه آراستگی زن شده است. با این وجود، پرداختن به موضوع آسیب شناسی خانواده در حوزه روابط زوجین توسط طلاب علوم دینی برای دستیابی به راهبردهای پیشگیری، از مهم ترین ضروریات آموزش خانواده محسوب می شود؛ چرا که بدون شناخت، دستیابی به راههای درمان و اصلاح، بسیار مشکل خواهد بود و از آنجایی که دشمن در صدد آن است که با هدف گرفتن خانواده جلوی پیشرفت جامعه اسلامی را بگیرد لذا بررسی آسیب شناسی خانواده برای طلاب علوم دینی از حیث آگاهی بخشی امری ضروری است.

از این رو محقق با بهره گیری از آموزه های دین و روانشناسی با توجه به شیوه کتابخانه ای و جمع آوری مطالب به بررسی برخی آسیب ها و ارائه راهکاری در این زمینه پرداخته است.

کلیدواژه: خانواده، همسر، آسیب شناسی، حقوق، زوجین.

مقدمه

موضوع تحقیق حاضر نقش طلاب در پیشگیری و مقابله با آسیب های روابط زوجین است . خانواده مهمترین و والاترین نهادی است که در اسلام بر تشکیل و استوار نگه داشتن آن تأیید فراوانی از جانب معصومین شده است .

در خانواده روابط زوجین نقش اساسی در بقاء و تزلزل دارد. گاه روابطی به دور از مبانی اسلام و برگرفته از خواسته های نابجا خانواده را به سمت انحراف و فروپاشی سوق می دهد؛ از این شناسایی روابط زوجین و حقوق ناشی از آن برای تک تک افراد خانواده امری ضروری است . این ضرورت برای طلاب علوم دینی به عنوان مبلغان دین از حیث آگاهی بخشیدن به مردم و حراست از دین ، دو چندان می باشد .

به فرموده مقام عظمای ولایت آیت الله خامنه ای در دیدار با طلاب و فضلاء مشهد در مورخ ۹۶/۱/۴ جامعه شیعی امروز بسیار گسترده تر است و این گستردگی مسئولیت بیشتری را برای حوزه می آورد .

درست است که شروع روابط زوجین با تشکیل خانواده و با لطف الهی براساس مودت و رحمت پی ریزی شده است و دستورات فراوانی درباره شیوه روابط براساس حقوق زوجین آمده است؛ اما امروزه به دلیل تنوع توجیه روابط و مشغله های کاذب و پوشالی، روابط همسران که در اسلام براساس رعایت حقوق است ، دچار فراموشی شده و این منجر به آسیب رسیدن به تحکیم خانواده می شود.

کانون خانواده با خلقت آدم و حوا شکل گرفته تا انسان در سایه این کانون گرم به آرامش دست یابد و با ایجاد محبت و مهربانی و کسب عفت و پاکدامنی به تکامل برسد و هدف از آن در نگاه

قرآن، تامین سلامت روانی برای اعضای خانواده و به تبع اجتماع است. از این رو؛ با توجه به اینکه قرآن به نقش همسران و وظایف هر یک از آنان برای برقراری یک رابطه عاطفی که سرشار از مهر و محبت است؛ تاکید فراوان کرده و هدایت فکری و دینی مردم طبق آیه نذر برعهده فقیهان دین گذاشته است و طبق تاکید مقام معظم رهبری روحانیون باید مسلح و آماده وارد عرصه مقابله با شبهات و تفکرات غلط شوند؛ پس با هدف شناخت بهتر روابط موفق و اسلامی در زمینه همسر داری به بررسی حقوق همسران و آسیب شناسی آن پرداخته می شود. تا برای رفع و مقابله با این آسیبها با توجه به قرآن و سنت راهکار مناسب ارائه شود.

در رابطه با خانواده و شناخت روابط و حقوق همسران و مشکلات رفتاری آنها کتب فراوانی تدوین شده است. برخی از کتاب های تالیف شده در این موضوع عبارتند از:

خانواده در پرتو قرآن و حدیث؛ نویسنده علی عالمی و نیاز زن خواسته مرد، نویسنده دکتر جان کری مترجم و کتاب همسران سازگار: مولف علی حسین زاده که این کتاب ها در زمینه روابط همسران مفید می باشند.

از این رو در این تحقیق با توجه به منابع قرآنی، روایی با روش کتابخانه ای به جمع آوری اطلاعات لازم از کتب معتبر و پایان نامه ها و مقالات پرداخته شده است و با فیش برداری و به دسته بندی مطالب در فصل اول: مبانی و مفاهیم، فصل دوم: شناخت حقوق زوجین؛ فصل سوم: آسیب ها؛

فصل چهارم: راهکارها مطالب دسته بندی گشته تا گامی هرچند اندک در مسیر رشد و به سعادت رساندن خانواده برداشته باشد.

پیشنهادهات

- ۱- بهتر است که طلاب علوم دینی به مطالعه پیرامون مسایل خانوادگی بپردازند و تمام سعی خویش را در جهت اصلاح روابط زوجین نمایند
- ۲- طلاب علوم دینی در جهت افزایش آگاهی بخشی به مردم و نسل جوان جلسات سخنرانی؛ نشست و کرسی آزاد اندیشی بر گزار نمایند تا ابعاد مختلف موضوع برای خانواده ها روشن تر شود و نکات ابهام مسئله که برگرفته از تعصبات است و منجر به تیره شدن روابط می شود رفع گردد .

منابع و مأخذ

*قرآن

- ۱- بابویه قمی، ابوجعفر محمد بن علی، **من لا یحضره الفقیه**، تهران، انتشارات اسلامی، ۱۴۱۳ق؛
- ۲- پاینده، ابوالقاسم، **نهج الفصاحه**، تهران، انتشارات جاویدان، ۱۳۲۴؛
- ۳- جوادی آملی، عبدالله، **زن در آینه جمال و جلال الهی**، چاپ سوم، قم، نشر اسرا، ۱۳۸۵؛
- ۴- حسینی البحرانی، سید هاشم، **البرهان فی تفسیر القرآن**، قم، موسسه بعثت، ۱۴۰۳؛
- ۵- حسینی، سید مجتبی، **احکام روابط زن و شوهر**، قم، نشر معارف، چاپ ششم، ۱۳۹۰؛
- ۶- حسینی، داوود، **روابط سالم در خانواده**، قم، نشر بوستان، چاپ چهاردهم، ۱۳۸۹؛
- ۷- حر عاملی، محمد بن حسن، **وسائل الشیعه**، قم، انتشارات آل البيت لإحياء التراث، ۱۴۰۹هـ؛
- ۸- زعفرانچی، لیلا سادات، **اشتغال زنان**، تهران، مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، چاپ اول، ۱۳۸۸؛
- ۹- طباطبایی، محمد حسین، **تفسیر میزان**، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۶۳؛

- ۱۰- طبرسی، فضل بن حسن، مجمع البیان فی تفسیر القرآن، قم، موسسه تحقیقات و نشر معارف اهل بیت (علیه السلام)، ۱۴۰۸هـ؛
 - ۱۱- عمید، حسن، فرهنگ عمید، تهران، ناشر اشجع، ۱۳۸۹؛
 - ۱۲- عالمی، علی، خانواده در پرتو قرآن و حدیث، مشهد، ناشر خدادادی، ۱۳۸۹؛
 - ۱۳- علاسوفر، فریبا، زن در اسلام، قم، مرکز نشر هاجر، چاپ اول، ۱۳۹۲؛
 - ۱۴- فخر رازی، تفسیر کبیر، تهران، انتشارات اساطیر، ۵۴۴هـ.ق؛
 - ۱۵- قرائتی، محسن، تفسیر نور، تهران، مرکز فرهنگی درسهایی از قرآن، جلد ۱، ۱۳۷۶، ۱؛
 - ۱۶- کاشانی، محسن الفیض، تفسیر صافی، بیروت، موسسه الاعلمی، ۱۳۵۳؛
 - ۱۷- الکینی الرازی، ثقه الاسلام محمد بن یعقوب، اصول کافی، تهران، ناشر موعود اسلام، ۱۳۷۹؛
 - ۱۸- محمودی ایلگودرزی، امیرملک، راهنمای خانواده، قم، شهاب الدین، چاپ ۱۹، ۱۳۸۶؛
 - ۱۹- مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، تهران، دارالکتب الاسلامیه، چاپخانه سرور، ۱۳۸۶؛
 - ۲۰- محمدی ری شهری، محمد، میزان الحکمه، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۴۷؛
 - ۲۴- مجلسی، محمد باقر، بحار الانوار، تهران، انتشارات نیستان، ۱۳۸۶؛
 - ۲۵- نوری طبرسی، میرزا حسین، مستدرک الوسائل، قم، موسسه آل البيت لاحیاء التراث، ۱۴۰۸
- ه.ق؛

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.